

Cacopsylla breviantennata (FLOR 1861), nowy dla fauny Polski
przedstawiciel koliszków (*Homoptera, Psyllidae*)

Cacopsylla breviantennata (FLOR, 1861) a representative of psyllids
(*Homoptera, Psyllidae*) new to the Polish fauna

PRZEMYSŁAW SZWAŁKO

Katedra Entomologii Leśnej Akademii Rolniczej, al. 29 Listopada 46, 31-425 Kraków

ABSTRACT. *Cacopsylla breviantennata* (FL.), found in valleys of West Tatra, is new to the fauna of Poland.

Opisany z terenu Austrii gatunek, *Cacopsylla breviantennata* (FLOR, 1861) znany jest dotychczas z szeregu stanowisk na południu i południowym wschodzie Europy, lokalnie spotykany w południowej części Europy Środkowej, podawany z Czech. Związany jest troficznie wyłącznie z *Sorbus aria* (L.) CR. (KLIMASZEWSKI, 1975).

Podczas badań prowadzonych w Tatrach zebrałem imagines *C. breviantennata* na stosunkowo dużych okazach *S. aria* w:

- Dolinie Białego, 930 m n.p.m., 20 VI 1984, 3 exx.;
- Dolinie Strążyskiej, 960 m n.p.m., 16 VII 1984, 2 exx. i 21 VII 1984, 2 exx.

Postać doskonała *C. breviantennata* charakteryzuje się szarozółtym ubarwieniem ciała z brązowym rysunkiem na głowie i tułowiu. Część ważnych cech taksonomicznych znajduje się na przednim skrzydle (ryc.) Błona skrzydeł jest mleczno zabarwiona i pokryta charakterystycznie rozmieszczonymi brunatnymi plamami. Kolce powierzchniowe na górnej powierzchni skrzydeł przednich we wszystkich komórkach dochodzą aż do żyłek, w przeciwieństwie do innych, blisko spokrewnionych gatunków koliszków. Szczegółowe cechy diagnostyczne i opis narządów kopulacyjnych podają FLOR (1861) i KLIMASZEWSKI (1969, 1975).

Biologia tego gatunku nie jest dokładnie poznana. KLIMASZEWSKI (1975) przytacza jedynie kilka danych z bionomii: zimuje imago, kopulacja dopiero po przezimowaniu; rozwój larwalny przebiega wolno (larwy są pokryte licznymi białawymi włoskami), pierwsze owady nowego pokolenia pojawiają się w końcu sierpnia lub dopiero we wrześniu.

KLIMASZEWSKI (1969) uznaje *C. breviannata* za gatunek ciepłolubny, nie wykluczając możliwości znalezienia go w naszym kraju na stanowiskach kserotermicznych. Stwierdzenie jego występowania w raczej chłodnych dolinach Tatr Zachodnich sugeruje, że rozprzestrzenienie

Ryc. *Cacopsylla breviannata* (FL.), przednie skrzydło

C. breviannata związane jest nie tyle z ciepłym klimatem, co z występowaniem rośliny żywicielskiej tego gatunku — *S. aria*, która w Polsce osiąga granicę swojego zasięgu.

Serdecznie dziękuję Pani dr ELŻBIECIE GŁOWACKIEJ z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach za potwierdzenie prawidłowości oznaczenia *C. breviannata*.

PIŚMIENNICTWO

- FLOR G., 1861: Zur Kenntnis der Rhynchoten. Beschreibung neuer Arten aus der Familie *Psyllodea* BURM., Bull. Soc. Nat. Moscou, **34**: 331—422.
- KLIMASZEWSKI S. M., 1969: Koliszki — *Psyllodea*. Klucze do oznaczania owadów Polski, XVII (Pluskwiaki równoskrzydłe — *Homoptera*), **3**, 89 ss. Warszawa, PTEntomol. — PWN.
- KLIMASZEWSKI S. M., 1975: *Psyllodea* — Koliszki (*Insecta: Homoptera*). Fauna Polski, Warszawa, **3**: 1—294.